

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 11. august 2021 blev i sag nr. 96490:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 15/2 2021 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Min klient var den 25. juli 2016 udsat for et trafikuheld, hvor han som fører af en bil påkørte to [personer] på scooter, der ikke overholdt deres vigepligt. [Personerne] kom alvorligt til skade ved påkørslen. Min klient begyndte herefter at sove meget dårligt, da han i nattetimerne var påvirket af flash backs, hvor han genoplevede sammenstødet, hvor de to [personer] slyngedes hen ad vejen. Min klient begyndte at få hukommelses- og koncentrationsproblemer, han mistede alt overskud, og hans temperament blev påvirket. Han diagnosticeredes senere med posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD).

Det var Alka Forsikrings vurdering, at da min klient ikke havde været i overhængende livsfare eller i fare for at pådrage sig alvorlig personskade, er min klients skade ikke dækket af ulykkesforsikringen. Det er min klare opfattelse, at min klient, som følge af sammenstødets karakter, var i fare for at pådrage sig alvorlig personskade.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Udbetaling af en forsikringssum for varigt mén."

Klagerens advokat har i brev af 15/2 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Ulykkestilfældet og lægelige akter

Min klient var den 25. juli 2016 udsat for et trafikuheld, hvor han som fører af en bil påkørte to [personer] på en scooter, der ikke overholdt deres vigepligt. [Personerne] kom alvorligt til skade ved påkørslen. Den ene blev slået bevidstløs og fløjet til ... af en helikopter, og den anden blev indlagt lokalt. Min klient begyndte herefter at sove meget dårligt, da han i nattetimerne var påvirket af flash backs, hvor han genoplevede sammenstødet, hvor de to [personer] slyngedes hen ad vejen. Min klient begyndte at få hukommelses- og koncentrationsproblemer, han mistede alt overskud og hans temperament blev påvirket. Min klient tog på skadestuen den 1. august 2016. Det fremgår af skadestueepikrisen, der vedlægges dette brev, at min klient beskriver de ovenfor fremhævede gener i form af flash backs, koncentrationsbesvær og manglende overskud. Den 2. august 2016 fik min klient diagnosen 'Posttraumatisk Belastningsreaktion' (PTSD). Samme dato beskrev min klient søvnproblemer.

Min klient har efterfølgende været i kontakt med sin privatpraktiserende læge, psykologer samt psykiatere med henblik på at opnå en bedring af sin psykologiske tilstand.

Den 16.02.2017 var min klient til konsultation hos egen læge, da der skulle udarbejdes en funktionsattest, der vedlægges dette brev. Min klient beskrev, at han på dette tidspunkt ikke havde sovet i 4 dage, og at hans søvnproblemer intensiveredes efter samtaler om ulykken. Af LÆ 135 af 23.02.2018 fremgår det, at min klients daglige liv var gået i stå, og at han hverken kunne spise eller sove.

Min klient har været i behandling hos ... Psykologerne. Af den afsluttende vurdering herfra af 31.05.2017, der vedlægges dette brev, fremgår det, at min klient led af en posttraumatisk belastningstilstand, og at min klient oplevede søvnproblemer, koncentrations- og hukommelsesvanskeligheder, vanskeligheder ved at bevare overblikket samt vrede og 'kort lunte'. Det psykologiske behandlingsmuligheder ansås aktuelt for udtømte, og han havde et udtalt behov for skånehensyn ved tilbagevenden på arbejdsmarkedet.

I tilknytningen til behandlingen hos ... Psykologerne var der udarbejdet en fastholdelsesplan, der vedlægges dette brev. Det fremgår heraf, at min klient led af en posttraumatisk belastningsreaktion.

Flere år efter uheldet er hans søvn fortsat dårlig, hans overskud reduceret til det ubetydelige, og hans humør fortsat stærkt påvirket. Den 17.04.2018 udarbejdedes der således en psykiatrisk speciallægeerklæring, der vedlægges dette brev. Det fremgår heraf, at min klient forud for det aktuelle ulykkestilfælde ikke havde lidelser, der kunne have betydning for hans aktuelle psykiske tilstand. Hans livskvalitet og arbejdsevne var utvivlsomt nedsat.

Den 10. august 2018 udarbejdede ... psykologer, en udvidet psykologisk afklaring af min klient, der vedlægges dette brev. Det fremgår bl.a. heraf, at min klient led af manglende energi, manglende overbevisning om at han kan forbedre sin nuværende situation, samt et udadrettet reaktionsmønster, der kan få ham til at virke aggressiv. Min klients manglende overskud eksemplificeredes ved, at han kunne vælge at stirre på sin computerskærm uden at tænde computeren, da han ikke har energien hertil.

Alka Forsikrings afslag

Som fremhævet ovenfor vurderer Alka, at min klients skade ikke er dækket af ulykkesforsikringen. Alka henviser til forsikringsbetingelsernes pkt. 6.6.1, der har følgende ordlyd:

'[Forsikringen dækker ikke] psykiske lidelser efter hændelser, hvor forsikrede ikke selv har været direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade'.

Alka Forsikring henviser til forskellige lægelige akter, der bekræfter, at min klient ikke pådrog sig fysiske skader ved trafikuheldet. Det bemærkes, at forsikringsbetingelserne ikke stiller krav herom – det kræves alene, at der har været fare herfor.

Alka Forsikrings bemærkninger om, at min klient ikke pådrog sig fysiske skader som følge af trafikuheldet, kan derfor ikke tillægges betydning og ville da indebære, at Alka Forsikring stillede langt strengere krav end hvad der er tilfældet i retspraksis om erstatning for psykiske personskader, hvor der end ikke stilles krav om, at skadelidte skal have været i fare for at pådrage sig en fysisk personskade, jf. bl.a. dommen U 2014.2376 H.

Min klient påkørte et motordrevet køretøj med op til flere passagerer, hvilket må karakteriseres som et alvorligt sammenstød, der indebærer alvorlig fare for tilskadekomst for samtlige involverede.

Det bemærkes videre, at min klient var direkte involveret i sammenstødet, dvs. ikke bare et vidne, som det må have været bestemmelsens hensigt at undtage fra dækning.

Det er på baggrund heraf min klare opfattelse, at min klient ikke er omfattet af forsikringsbetingelsernes pkt. 6.6.1, hvorfor jeg skal anmode Ankenævnet for Forsikring om at træffe afgørelse om, min klient er berettiget til at få udbetalt en forsikringssum som følge af hans varige mén."

Selskabet har i brev af 8/3 2021 til nævnet bl.a. anført:

"En ven til klager anmeldte den 5. februar 2018, at klager havde pådraget sig PTSD som følge af et færdselsuheld den 25. juli 2016.

Klager var kommet kørende i bil ad ..., da en knallert med to personer var kørt ud fra en sidevej og klager havde påkørt knallerten.

Alka Forsikring indhentede samtykke fra klager og efterfølgende politirapporten fra ... Politi.

Af politirapporten fremgik det, at klager var kommet kørende ad ... med ca. 60 km/t., da en knallert, som kom fra ... - trods ubetinget vigepligt - var kørt direkte ud foran ham og han påkørte knallerten.

Klager forklarede til politiet, at han havde observeret knallerten, da den kom kørende og troede på grund af den lave fart at den ville standse, men da klager indså at den ikke standsede bremkede han 'alt hvad han kunne' og forsøgte at styre udenom.

Alka Forsikring modtog den 25. april 2018 kopi af den psykiatriske speciallægeerklæring.

Den 14. maj 2018 modtog selskabet kopi af de lægelige akter fra modpartens forsikringsselskab.

Alka Forsikring forelagde oplysningerne for selskabets lægekonsulent og meddelte ved brev af 11. juni 2018, at lægekonsulenten var af den opfattelse, at det var for tidligt at vurdere sagen og denne blev derfor sat i bero.

Ved mail af 15. maj 2019 meddelte klagers advokat, at modpartens selskab havde forelagt sagen for AES og advokaten ønskede accept på, at sagen ikke forældede før der forelå en udtalelse fra AES, hvilket selskabet bekræftede ved brev af 17. juni 2019 og satte sagen i bero.

Klagers advokat fremsendte ved mail af 24. august 2020 kopi af afgørelsen fra AES og meddelte samtidig, at modpartens selskab ikke havde anerkendt udtalelsen, hvorfor der ville blive udtaget stævning mod modpartens selskab snarest.

Alka Forsikring gennemgik sagen og meddelte ved brev af 12. oktober 2020 med henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt. 6.6.1, at der ikke kunne udbetales erstatning for klagers gener, da forsikringen ikke dækkede psykiske lidelser efter hændelser, hvor forsikrede ikke selv havde været direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade.

Klagers advokat anmodede ved mail af 26. oktober 2020 om en revurdering af sagen.

Alka Forsikring fastholdt ved brev af 25. november 2020 den trufne afgørelse, idet selskabet tilføjede, at klager efter selskabets opfattelse ikke havde været i overhængende livsfare, eller pådraget sig en alvorlig personskade efter hændelsen eller været i fare for dette.

Selskabet henviste i den forbindelse desuden til, at klager ingen varige fysiske mén havde efter skaden ligesom det af speciallægeerklæringen af 17. april 2018 fremgik, at klager ikke selv kom fysisk til skade efter hændelsen.

Klagers advokat meddelte ved mail af 15. februar 2021, at han havde påklaget sagen til Ankenævnet for Forsikring og vedlagde kopi af klage og bilag.

Sagen verserer således nu for nævnet.

Klager var i perioden 14. november 2014 til 1. september 2018 omfattet af en kollektiv ulykkesforsikring i Alka Forsikring via sit medlemskab af [fagforening].

Forsikringen dækker med henvisning til betingelsernes afsnit 5.1.1. følger af ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

Det skal således, som det fremgår, være et aktuelt ulykkestilfælde, der er årsag til skaden/følgerne og de gener man har, skal være en direkte følge af ulykkestilfældet, for at berettige til erstatning fra forsikringen.

Af forsikringsbetingelsernes afsnit 6 fremgår undtagelserne til forsikringens dækning og det fremgår af afsnit 6.6 vedrørende 'Psykiske lidelser', at forsikringen jfr. afsnit 6.6.1 ikke dækker 'Psykiske lidelser efter hændelser, hvor forsikrede ikke selv har været direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade'.

Den sikrede har efter almindelige regler bevisbyrden for rigtigheden af det krav, der gøres gældende mod selskabet, og det påhviler således klager, at sandsynliggøre, at hans gener er en direkte følge af det anmeldte ulykkestilfælde.

Af sagens oplysninger fremgår det, at klager i bil påkørte en knallert, som kørte ud foran ham for ubetinget vigepligt.

Klager kom ikke selv til skade ved uheldet og var ikke udsat for direkte livsfare eller i fare for at pådrage sig alvorlig personskade.

Af speciallægeerklæringen udfærdiget den 18. april 2018 fremgår det, at klager den første måned efter uheldet havde flashbacks men ikke havde dette mere. Klager led af søvnproblemer og let udtrætning og led af hukommelses- og koncentrationsproblemer.

Speciallægen bemærkede i sin konklusion, at den hændelse klager havde været udsat for næppe - dens alvorlighed til trods - kunne betegnes som en 'exceptionel svær belastning af katastrofekarakter', som ville medføre en kraftig påvirkning hos praktisk talt enhver samt at klager ikke efterfølgende havde haft 'undgåelsesadfærd overfor alt, hvad der mindede om traumet'.

Speciallægen konkluderede desuden, at klager ikke opfyldte diagnosekriterierne for PTSD i henhold til ICD 10, men at klagers tilstand måtte betegnes som en belastningsreaktion af anden type.

Af den erhvervpsykologiske udredning fremgik det, at en væsentlig del af de belastningsrelaterede kognitive symptomer klager udviste (søvnproblemer, manglede overskud, motivation og udad reagerende adfærd) var begrundet i det forsikringsmæssige aspekt af sagen.

Der er således ikke umiddelbar dokumentation for en direkte årsagssammenhæng mellem uheldet og klagers gener, idet det forsikringsmæssige aspekt, som angiveligt ifølge både den psykiatriske speciallægeerklæring og den udvidede erhvervpsykologiske afklaring var det, der havde udløst bl.a. klagers manglende motivation, energi og overskud, ikke konstituerer en dækningsberettiget årsagssammenhæng.

Modpartens ansvarsforsikringsselskab forelagde efter det oplyste sagen for AES og klagers advokat fremsendte ved mail af 24. august 2020 kopi af AES afgørelse, men oplyste samtidig, at modpartens selskab havde meddelt, at dette ikke ønskede at følge afgørelsen.

Klagers advokat bemærkede ikke noget om årsagen til modpartens ansvarsforsikringsselskabs holdning, men anførte at sagen ville blive indbragt for retten, idet der allerede var meddelt tilsagn om retshjælpsdækning og at man på den baggrund ville afvente en udtalelse fra Retslægerådet.

Alka Forsikring medgiver, at klager har været udsat for en traumatisk hændelse, men må fastholde, at klager ikke har været i livsfare som følge af uheldet og heller ikke i fare for at pådrage sig alvorlig personskade.

At de personer klager påkørte muligt har været i livsfare og var i fare for at pådrage sig alvorlig personskade er i den forbindelse ikke relevant, idet det ikke var personer tilhørende klagers familie eller nære bekendtskabskreds, men personer som klager ikke kendte.

Med henvisning til klagers advokats mail af 26. oktober 2020 skal vi for god ordens skyld korrigere advokatens anbringende om fysisk skade, idet det klart fremgår af sagen, at der ikke ligger en fysisk skade til grund for klagers psykiske gener.

Da det ifølge de gældende forsikringsbetingelser er den sikrede, der skal have været direkte udsat for livsfare eller i fare for alvorlig personskade for at opfylde kriterierne for dækning af et varigt mén på ulykkesforsikringen, må vi således fastholde vores stillingtagen til det rejste krav, idet vi fortsat ikke finder, at klager opfylder disse kriterier.

Derudover peger hverken den psykiatriske speciallægeerklæring eller den erhvervpsykologiske afklaring entydigt på uheldet som årsag til klagers aktuelle gener, men påpeger en lang række andre faktorer, der har og har haft indflydelse på klagers tilstand.

Alka Forsikring må således som det fremgår fastholde sin stillingtagen til sagen, hvorefter klagers psykiske gener ikke berettiger til dækning på ulykkesforsikringen.

Hvis retssagen mod ansvarsforsikringsselskabet og i den forbindelse erklæringen fra Retslægerådet måtte tilvejebringe nye oplysninger, er selskabet indstillet på at foretage en fornyet gennemgang af sagen, hvorfor vi skal bede klagers advokat om at holde os orienteret om sagen og dens udfald."

Klagerens advokat har i brev af 26/3 2021 til nævnet bl.a. anført:

"1. Ad spørgsmålet om årsagssammenhæng

Jeg skal på min klients vegne fastholde, at der er årsagssammenhæng mellem min klients gener og ulykken den 25. juli 2016.

Det fremgår således af funktionsattesten af 16. februar 2017, at min klient ikke forud for ulykken den 25. juli 2016 led af psykiske lidelser af nogen art.

Det bestrides, at det af den erhvervpsykologiske udredning fremgår, at min klients symptomer på posttraumatisk belastningsreaktion i det væsentlige kan henregnes til hans sag hos Alka Forsikring.

Det fremgår af den erhvervpsykologiske udredning, at min klients ressourcer på daværende tidspunkt blev opslugt af forsikringssagen, og at en afslutning af forsikringssagen ville frigive ressourcer for min klient.

Det fremhævede er dog ikke ensbetydende med, at min klients aktuelle gener i det væsentligste kan henregnes til forsikringssagen og ikke den bagvedliggende ulykke. Det forhold, at min klients ressourcer opsluges af forsikringssagen, er alene udtryk for, at min klient som følge af trafikulykken, og de deraf følgende psykiske gener, har meget begrænsede ressourcer.

Jeg henleder opmærksomheden til følgende fra psykiatrisk speciallægeerklæring af 17. april 2018:

*'I forlængelse af **og kausalt relateret til** [min fremhævning] et trafikuheld i juli måned 2016, hvor [klager] som fører af en bil påkørte en scooter med to unge [personer], udviklede han en række af de symptomer, der kendes fra den posttraumatiske belastningsreaktion.*
(...)

Det bemærkes, at der ikke forud for den aktuelle skadehændelse har været belastninger, der kan tænkes at have haft betydning for udviklingen af den aktuelle reaktion.'

Det fremgår af den psykiatriske speciallægeerklæring, at sagsøger på ny er begyndt at sove dårligt, og at dette kunne tilskrives det pres han følte i forbindelse med den aktuelle sag, samt at han er særdeles udmattet efter hjemkomst fra jobtræning. Dette er naturligvis ikke ensbetydende med, at disse forhold er den grundlæggende årsag til sagsøgers psykiske lidelser.

Som yderligere dokumentation for årsagssammenhængen mellem sagsøgers aktuelle gener og trafikulykken den 25. juli 2016 vedlægges Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings udtalelse af 27. november 2019, bilag 8.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring henviser til de lægelige akter, der er fremlagt som sagens bilag 1. Det fremgår heraf, at min klient den 1. august 2016 klagede over at være påvirket af skyldfølelse, søvnproblemer og flashbacks. Dagen efter henvendte min klient sig til sin egen læge, hvor han klagede over søvnproblemer. Min klient fik tildelt sovepiller.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lagde vægt på, at min klient fortsat klagede over psykiske gener, samt at ulykken var egnet til at medføre varige psykiske gener. Der henvistes yderligere til speciallægeerklæringen fra april 2014.

Det fastholdes derfor, at der er fuldkommen årsagssammenhæng mellem trafikulykken den 25. juli 2016 og min klients aktuelle gener.

2. Ad forsikringsbetingelsernes krav om fare for alvorlig personskade

Jeg skal på vegne af min klient fastholde, at min klient var i fare for at pådrage sig alvorlig personskade.

Der henvises til karakteren af trafikuheldet. Min klient kom kørende i sin bil med 60 km/t og påkørte et motoriseret køretøj med flere passagerer. Trafikuheldet var således klart egnet til at medføre alvorlige personskader for alle involverede parter."

Til dette har selskabet fremsendt brev af 16/4 2021, hvori det bl.a. er anført:

"Alka Forsikring har ikke afvist, at der kan være en mulig sammenhæng mellem en del af klagers gener og trafikuheldet.

Der foreligger imidlertid ikke dokumentation for en direkte årsagssammenhæng mellem klagers aktuelle helbredstilstand og uheldet, idet andre forhold ifølge både den psykiatriske speciallægeerklæring og den udvidede erhvervspsykologiske afklaring var medvirkende, herunder er det anført, at en del af klagers kognitive gener var udløst af forsikringssagen.

Selskabet finder derfor ikke den nødvendige årsagssammenhæng mellem klagers aktuelle gener og det anmeldte ulykkestilfælde sandsynliggjort i tilstrækkeligt omfang.

Med henvisning til den på ny vedlagte afgørelse fra AES skal vi påpege, at dækningen på ansvarsforsikringen afgøres efter de gældende erstatningsretlige regler som er væsensforskellige fra dækningen på ulykkesforsikringen, som er forankret i de gældende forsikringsbetingelser.

At færdselsuheldet ifølge AES udtalelse har været egnet til at medføre psykiske gener og størrelsen af det mulige mén er imidlertid ikke afgørende for dækningen på ulykkesforsikringen, idet det tydeligt fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen ikke dækker psykiske lidelser efter hændelser, hvor forsikrede ikke selv har været direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade.

Alka Forsikring skal i den forbindelse bemærke, at selskabet fortsat ikke finder, at klager var i overhængende livsfare. Klager pådrog sig heller ikke en alvorlig personskade som følge af hændelsen eller var i fare for dette.

Da det ifølge de gældende forsikringsbetingelser er den sikrede, der skal have været direkte udsat for livsfare eller i fare for alvorlig personskade for at opfylde kriterierne for dækning af et varigt psykisk mén på ulykkesforsikringen, er det således ikke relevant, om de to personer klager påkørte, var i fare for at pådrage sig alvorlig personskade.

Vi må på baggrund af de foreliggende oplysninger i det hele fastholde vores stillingtagen til sagen som den fremgår af vores svar til Ankenævnet for Forsikring af 8. marts 2021.

Alka Forsikring skal afslutningsvis opfordre klagers advokat til at oplyse årsagen til, at ansvarsforsikringsselskabet ikke har anerkendt udtalelsen af 27. november 2019 fra AES og oplyse status på retssagen mod ansvarsforsikringsselskabet."

Hertil har klagerens advokat i brev af 21/4 2021 til nævnet bl.a. anført:

"1. Vedr. udtalelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring samt medicinsk årsagsforbindelse

Jeg skal, på vegne af min klient, gøre gældende, at det følger af den erstatningsretlige teori og praksis, at udtalelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i almindelighed må tillægges stor vægt. Der er således i forarbejderne til erstatningsansvarsloven blevet udtrykt en formodning for, at domstolene vil følge disse udtalelser, jf. således kommissionsbetænkning 976/1983, s. 101:

'Det må forventes, at udtalelser fra sikringsstyrelsen [nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring] om méngraden i almindelighed vil blive lagt til grund af domstolene ved fastsættelse af godtgørelse efter denne lov.'

Begrundelsen for, hvorfor disse udtalelser tillægges stor vægt, følger af præmisserne i højesteretsdommen gengivet i U 1999.1565 H:

'Arbejdsskadestyrelsen [Arbejdsmarkedets Erhvervssikring] har under medvirken af lægelig fagkundskab oparbejdet en omfattende viden på området, og den af styrelsen på dette grundlag fastlagte praksis er medvirkende til, at der i de fleste erstatningssager hurtigt kan træffes en lægeligt begrundet afgørelse på et sammenligneligt grundlag.'

Henset til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings omfattende erfaring på området, skal der foreligge et sikkert grundlag for tilsidesættelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurderinger – også vedrørende kausalitetsspørgsmål.

Klager skal i forbindelse hermed bemærke, at det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelse, at méngraden er fastsat med udgangspunkt i sagsøgers psykiske lidelser, og at der ikke i denne forbindelse er foretaget fradrag som følge af årsagskonkurrence.

Som fremhævet i klagers forudgående høringssvar må klagers manglende robusthed og overskud henregnes til trafikulykken. Det forhold, at forsikringssagen har betydning for klagers søvnkvalitet skyldes således, at klager som følge af trafikulykken er blevet mindre modstandsdygtig over for udefrakommende belastninger.

Klagers manglende overskud som følge af ulykken kommer også til udtryk på anden vis, f.eks. ved at klager er særdeles udmattet, når han kommer hjem fra jobtræning.

At forhold i klagers dagligdag måtte belaste ham er dermed ikke ensbetydende med, at der foreligger konkurrerende årsagsfaktorer, da disse forhold ikke ville have den samme indvirkning på klagers psykiske velbefindende, hvis klager ikke havde været udsat for trafikuheldet den 25. juli 2016.

Klager skal derfor fastholde, at klagers psykiske mén i sin helhed er en følge af trafikulykken den 25. juli 2016.

Vedrørende indklagedes opfordringer kan det oplyses, at ansvarsforsikringsselskabet er af den opfattelse, at klager ikke har et dokumenteret varigt mén, da ansvarsforsikringsselskabet mener, at der ikke er årsagssammenhæng mellem uheldet og klagers gener. Sagen afventer aktuelt Retslægerådet, der har frist til at fremkomme med sin udtalelse den 19. november 2021.

Klager skal fastholde, at forsikringsbetingelserne alene stiller krav om, at klager var i fare for at pådrage sig alvorlig personskade, og at det dermed ikke kræves, at klager faktisk blev udsat for alvorlig personskade."

Heroverfor har selskabet i brev af 5/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Alka Forsikring har som tidligere bemærket ikke afvist, at der kan være en mulig sammenhæng mellem en del af klagers gener og trafikuheldet og vi er i sagens natur helt klar over den vægt der tillægges udtalelser fra AES, men må fortsat fastholde, at for så vidt angår nærværende sag reguleres den primært af de gældende forsikringsbetingelser i modsætning til sager der reguleres efter Erstatningsansvarsloven.

Der skal således først og fremmest være tale om et dækningsberettiget ulykkestilfælde før der kan tages stilling til om et sådant har efterladt varige følger af et omfang der berettiger til erstatning for varigt mén.

Selskabet er fortsat af den opfattelse, at klager ikke har været hverken i direkte livsfare eller i fare for at pådrage sig alvorlig personskade ved det anmeldte trafikuheld og vi må på den baggrund med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 6 fastholde vores stillingtagen til sagen, som den fremgår i vores breve til Ankenævnet for Forsikring af henholdsvis 8. marts og 16. april 2021.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at selskabet af de tidligere anførte grunde fortsat ikke finder den nødvendige dokumentation for direkte årsagssammenhæng mellem klagers aktuelle helbredssituation og det anmeldte ulykkestilfælde, men som nævnt i vores svar til Ankenævnet for Forsikring af 8. marts 2021 er indstillet på at foretage en fornyet gennemgang af sagen hvis Retslægerådets erklæring måtte tilvejebringe nye oplysninger, som for nærværende ikke er selskabet bekendt."

Nævnet har fået forelagt bilag, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af lægejournalen fremgår bl.a.:

"Skadestueepikrise

...

Ulykkestidspunkt 01.08.2016 kl.13:45

Skadetype PSYKIATRI

...-årig mand, ikke tidligere kendt i psykiatrisk regi, kommer fordi han har været udsat for at trafikuheld for en uge siden, hvor han ved et uheld påkørte 2 [personer] på [teenagealder] på scooter. Begge af [personerne] har overlevet.

...

Aktuelt:

Pt. henvender sig, da han for en uge siden har påkørt 2 unge [personer] på [teenagealder] på scooter, begge overlevede. Beskriver, at hver gang skal til at sove, ser han de 2 [personer], som kigger på ham gennem ruden. Han beskriver også, at han har koncentrationsproblemer i form af, at han har svært ved at tage sig sammen til ting. Pt. beskriver, at han kan sidde i flere timer og tænke på, om han skal tage sin mobiltelefon med eller ej. Pt. beskriver, at han er klar over, at han har været uden skyld i uheldet, men føler dog stadigvæk en vis form for skyldfølelse. Han tager dog under samtalen afstand fra selvmordstanker. Pt. siger, at han sover mere end han plejer, 10-12 timer i døgnnet. Samt at tidspunktet for, hvornår han har det værst, er når han vågner, og han føler, at hans tilstand bliver bedre i løbet af dagen.

...

Objektivt psykisk:

Pt. fremstår vågen, klar og orienteret. Pt. er venlig og samarbejdsvillig, og der er en god øjenkontakt. Stemningslejet neutralt, og der er normal psykomotorik. Tankegangen er klar, logisk og samlet. Pt. frembyder ingen vrangforestillinger, ej heller psykotiske symptomer. Pt. frembyder symptomer på en belastningsreaktion, hvor han har nogle symptomer i form af flashbacks, koncentrationsbesvær samt svært ved nogen gange at tage sig sammen til ting og kan sidde i 2 timer og overveje, om han skal tage sin telefon med eller ej. Pt. fremstår som et menneske, der har været udsat for en svær stressreaktion, muligvis posttraumatisk stress, da han har symptomer som flashbacks.

...

01.08.16 Sub.: opringning fra ... politi. [Klageren] har for en lille uge siden været involveret i et trafikuheld. Kommer nu op til politiet for at underskrive nogle papirer. Fortæller at han har det psykisk dårligt, kan knap komme ud af sengen. Aftaler kons hos os i morgen mellem 11-12 evt forudgået af tlf mellem 8-9. Info om ..., men det er ikke relevant. [Klageren] tilkendegiver at han kommer forbi.

...

02.08.16 P02 Posttraumatisk belastningsreaktion Sub.: I bil påkørte han en scooter med 2 [personer]. De kørte direkte ud foran ham - er begge udenfor livsfare. Havde ingen mulighed for at undgå påkørslen. Der var politi og redning m. m. Har nu ikke slappet ordentlig af i hovedet siden - kan ikke sove - ser hele tiden billedet for sig. Der er indikation for kortvarig tildeling af sovepiller - 10 stk - tillige henvises til psykolog. Har været sygemeldt med FS = 31-7-2016.

Sub.: Involveret i trafikulykke nu psykisk ikke så godt. Været omkring ... i går, der har henvist til e.l.

Sub.: Sendt: henvisning: ... - Psykolog

...

30.10.16

Sub.: Imozop, 7,5 mg, 1 x 10 stk. (blister), 1 tablet før sengetid/mod søvnløshed

Sub.: Møder i akuttiden mhp fornyelse af sovepiller. Har taget sovepiller pn men fået fornyet dem.

Fortsat søvnproblemer i perioder Der er bedring. Ikke haft psykologforløb. Er presset af ledighed, kommune, forsikring mm. Ønsker notat fra 2/8 i kopi til forsikring/kan desværre ikke udskrive det dd.

...

16.02.17Sub.: Imozop, 7,5 mg, 1 x 10 stk. (blister), 1 tablet før sengetid/mod søvnløshed

A97 Undersøgelse i forbindelse m forsikringstegning

Sub.: kommer med funktionsattest, rekv af [andet selskab], efter trafikuheld i sommers (25.7.16). Forløb hos psykolog i ... næste tid 3. 3.17. En enkelt kontakt med psyk skst efter ulykke. Tilknyttet socialrådgiver via forsikringen. Inden: ulykke fuldtid ... hos ..., forsøgt genoptaget efter ulykke på nedsat tid, problemer med overblik, faldt i staver ('spacer ud'), stoppet igen. Fortsat probl med overblik og koncentration. Laver aktuelt småting på Søvnproblemer, særligt efter samtaler om ulykken. Aktuelt ikke sovet i 4 døgn. Ønsker ny recept på sovepiller."

Af funktionsattest af 16/2 2017 fremgår bl.a.:

"2. Diagnose angivet på dansk og latin: Akut belastningsreaktion.

...

5a) Har patienten dig bekendt inden for de seneste 10 år haft sygdomme, klager eller symptomer i samme region? Nej.

b) Skønner du på det foreliggende grundlag, at sygdomme eller andre forhold inden for de seneste [10] år har haft nogen form for indflydelse på den nuværende skade eller sygdom eller har forværret dens følger? der er ikke tidligere beskrevet psykiske lidelser.

...

7 Hvilke klager fremfører patienten? koncentrationsbesvær, kan ikke holde flere bolde i luften, manglende overblik, tendens til 'spaced out' mister kontinuiteten og står helt stille uden viden om hvad han var i færd med. i forb med snak om ulykke -> søvnproblematik. Prøvede kortvarigt deltidsoptag på tidl job, men kunne slet ikke udføre de normale arb opgaver, gik i stå, hvorfor det blev opgivet."

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 17/4 2018 fremgår bl.a.:

"Tidligere psykisk:

[Klageren] har ikke været psykiatrisk hospitaliseret eller konsulteret psykiater. Han havde i forlængelse af den aktuelle skadehændelse en enkeltstående henvendelse på modtagelsen på ... Han havde i foråret 2017 8 konsultationer ved en psykolog. Han har ikke forud for skadehændelsen i juli måned 2016 konsulteret psykolog. Han har ikke tidligere været søgt psykofarmakologisk behandlet.

...

Om baggrunden for det aktuelle beretter [klageren] at han en sommerdag i juli måned 2016 som fører af en bil påkørte en scooter, der kørte ud foran ham på en mindre vej. De to unge [personer], der sad på scooteren blev slynget hen af vejen og kom begge til skade. Den ene blev slået bevidstløs og blev fløjet til ... af en helikopter. Den anden kom alvorligt til skade med det ene ben og blev indlagt lokalt. [Klageren] selv kom ikke noget fysisk til. Han var i timerne efter påkørslen

rystet og havde svært ved at samle sig. Han var dog i stand til efter nogle timer at køre til sit bestemmelsesmål. Allerede de første dage begyndte han at sove meget dårligt. Når han lukkede øjnene og forsøgte at sove fik han flash backs, hvor han livagtigt genoplevede selve sammenstødet og at de to [personer] blev slynget hen af vejen. Han fik ikke på noget tidspunkt mareridt om påkørslen men havde de første uger svært ved at undlade at tænke på ulykken. Efter ca. 1 uge begyndte han at få hukommelses - og koncentrationsproblemer og han blev ude af stand til at have flere bolde i luften på en gang. Hans sædvanlige overskud og overblik faldt og han følte sig ofte træt og uden energi. Efter yderligere nogle uger blev hans temperament påvirket. Hvor han tidligere havde været meget tålmodig og eftergivende, blev han nu kortluntet, opfarende og aggressiv. Kort efter ulykken blev han af nogle kammerater presset til at køre i bil igen selvom han havde mistet lysten til det. Han har ikke oplevet de store problemer i kørselssammenhænge men har lige siden dog været meget alert og på vagt, når en scooter eller lignende har gjort mine til at køre frem fra - eller holdt til bag på en krydsende vej til den vej han selv har kørt på.

Om sin tilstand som den har udviklet sig i de forløbne 21 måneder udtaler [klageren], at han ikke længere har flash backs og at disse forsvandt inden for den første måned efter påkørslen. Han sover fortsat dårligt. I perioder har han svært ved at falde i søvn og sover meget afkortet - måske blot 2-3 timer per nat. Han har da et par gange brugt at tage indslumringsmedicin som dog enten ikke eller kun meget begrænset har haft effekt. I andre perioder sover han bedre måske 6-7 timer. De senere måneder har han på ny sovet meget dårligt, hvilket han tilskriver det pres han føler i forbindelse med den aktuelle sag. Han husker og koncentrerer sig fortsat meget dårligt og han kan fortsat ikke have flere bolde i luften på en gang. Han udtrættes hurtigt af de fleste aktiviteter herunder også af socialt samvær. Når han kommer hjem fra sin jobtræning er han udmattet og orker ingenting. Han er helt ophørt med at gøre rent, han er blevet efterladende med sig selv og ofte har han ikke overskud til selv at lave mad. Han får da en bekendt til at komme og lave mad eller han undlader helt at spise. Han er uændret kortluntet og let vakt irriteret. Han oplever jævnligt, at han bliver aggressiv og forløber sig verbalt, hvilket er helt ulig ham. Han har efter skadehændelsen af samme grund ... Han er blevet mere mistroisk og har generelt trukket sig fra sin omgangskreds. Han har de senere måneder som nævnt udviklet intermitterende føleforstyrrelser på begge ben. Han oplever selv, at disse optræder hyppigere i perioder, hvor han føler sig presset af omgivelserne. Han har ikke længere overskud til at [fritidsinteresse] og foretager sig i det daglige ikke det store. Når han er hjemme ser han TV eller film på sin PC. Han går på de sociale medier og af og til spiller han on line spil med ligesindede. Han føler sig ikke trist men har omvendt svært ved at føle glæde og han føler sig ofte tom. Han har ikke noget engagement i omverden, føler sig indifferent og er generelt uengageret. Han konsulterede i foråret 2017 en psykolog men synes ikke, at det bragte ham videre endsige ændrede ved de beskrevne symptomer.

...

Konklusion:

[Klageren] er en ... år gammel mand, der er henvist til psykiatrisk speciallægeundersøgelse som led i vurderingen af en sag efter den sociale lovgivning. Opvæksten er beskrevet i det væsentlige ubelastet og han har ikke som barn eller ung haft psykiske vanskeligheder eller på anden måde frembudt tegn på manglende trivsel. Han har som voksen frem til den aktuelle skadehændelse opfattet sig som psykisk rask og velfungerende. I forlængelse af og kausalt relateret til et trafikuheld i juli måned 2016, hvor han som fører af en bil påkørte en scooter med to unge [personer], udviklede han en række af de symptomer, der kendes fra den posttraumatiske belastningsreaktion. Det kan diskuteres om han opfylder alle nødvendige diagnostiske kriterier for at kvalificere til denne diagnose. Således vil man næppe betegne hændelsen - dens alvorlighed til trods - for en 'exceptionel svær belastning af katastrofekarakter' som vil medføre kraftig påvirkning hos praktisk talt

enhver. Han synes efterfølgende heller ikke at have haft 'undgåelsesadfærd overfor alt, der minder om traumet'. Snævert ICD 10 betragtet vil man således derfor snarere betegne tilstanden som en belastningsreaktion af anden type. Det bemærkes, at der ikke forud for den aktuelle skadehændelse har været belastninger, der kan tænkes at have haft betydning for udviklingen af den aktuelle reaktion. Denne betragtning gælder også den omtalte ulykkehændelse i 2010. [Klageren] har over tid og i forlængelse af skadehændelsen i juli måned 2016 gennemgået en hvis personlighedsændring som det undertiden ses hos personer, der tidligere har været udsat for svære belastninger. Han opfylder imidlertid ikke på nuværende tidspunkt de diagnostiske kriterier for den tilsvarende ICD 10 diagnose. Behandlingsmæssigt har [klageren] haft 8 konsultationer ved en praktiserende psykolog. Fremadrettet vil et nyt individuelt forløb ved psykolog kunne forsøges ligesom han vil kunne henvises til et pakketilbud i regionsregi. Han synes på grund af gruppebehandlingen dog uglad ved at forsøge sidstnævnte. Farmakologisk kan der fraset søvnunderstøttende behandling (f. eks. Mianserin, Mirtazapin eller Phenergan i små doser) ikke peges på tiltag, der kan forventes at have effekt. Funktionsmæssigt betragtet er [klageren] påvirket såvel i private anliggender som i forhold til arbejdsmarkedet. Hans livskvalitet er utvivlsomt nedsat og på nuværende tidspunkt er hans arbejdsevne også noget nedsat. Prognostisk betragtet må man udtrykke en hvis bekymring i relation til fuld restitution. Under henvisning til, at der 'blot' er gået 21 måneder siden skadehændelsen og at der fortsat resterer behandlingsmuligheder, kan man dog ikke udelukke en yderligere symptomafdæmpning og en funktionsmæssig fremgang i løbet af det næste år. Sagen anbefales derfor revurderet når der er gået et år.

Diagnose: F 43.8 Reactio e traumate gravi, alius (Anden belastningsreaktion).

Af udvidet erhvervpsykologisk afklaring af 10/8 2018 fremgår bl.a.:

"[Klageren] er henvist ... fra ... Jobcenter ... Formålet med samtalen er at afklare følgende:

- Afklaring af aktuelle psykologiske barrierer og ressourcer
- Afklaring af eventuelle skånebehov ved virksomhedsrettede tiltag
- Afklaring af historik, handlemønstre og mestringsstrategier

...

Kontakt og indtryk

[Klageren] møder for det meste til tiden, men har dog et sent afbud til en af samtalerne. Han er overordnet orienteret i tid, sted og egne data, men udtrykker besvær med at huske aftaler og obligationer. Han er samarbejdsvillig i samtalen, og virker ikke til at have nogle reservationer om at diskutere emner relevant for forløbet. Stemningslejet i samtalerne er fortrinsvist under middel, og [klageren] virker overordnet til at have et mismod overfor hans liv og muligheder for bedring. [Klageren] bliver lejlighedsvist i samtalen indigneret over emnet han taler om, og udtrykker modsatrettet stædighed mod instanser eller mennesker som han har oplevet, har behandlet ham uretfærdigt. E.g. udtrykker han at hvis han mister sit hjem grundet forsikringsselskabets beslutninger, så vil han 'bo i telt foran deres kontor', eller når han har følt at han ikke er blevet hørt i en samtale: 'så tog jeg høretelefoner i og hørte musik og sagde ja på tilfældige tidspunkter'. [Klageren] virker i resten af samtalerne som distanceret fra hvad han fortæller om, og virker ikke til at foretage emotionelle tilpasninger til mange emner.

Faktuelle oplysninger i henhold til borgers aktuelle situation

...

[Klageren] indtræder i kommunens system i september 2016. Årsagen hertil er posttraumatisk belastningsreaktion efter færdselsuheld efter borgers egen hukommelse. Aktuelt modtager [klageren] jobafklaringsydelse. Den økonomiske situation er efter borgers udsagn svingende. Økonomi-

en fungerer når han får penge for tabt arbejdsfortjeneste fra forsikringsselskabet, men dette tager ofte lang tid og er upålideligt. [Klageren] melder at uden pengene fra den tabte arbejdsfortjeneste ville han ikke have råd til bolig, faste måltider og bil.

...

Færdselsuheld 2016

I juli 2016 er [klageren] involveret i et færdselsuheld hvor 2 [personer] på en scooter kom alvorligt til skade, men overlevede. [Klageren] blev erklæret uden skyld i sammenhængen, baseret på hans lave hastighed og hurtige opbremsning. Han oplevede derefter PTSD lignende symptomer og mentale gener, der er aftaget til en vis grad. [Klageren] oplever stadig en mangel på overskud, energi og evne til at overskue at varetage basale nødvendigheder i sit liv (spisning, handlen ind, oprydning mm.). Forsikringen for modparten i færdselsuheldet betaler for [klagerens] psykologbehandling indledningsvist, men forsikringsselskabet tager en beslutning om at tilbagetrække en del af udbetalingen for den tabte arbejdsfortjeneste grundet at der var gået for længe inden han opsøgte psykolog, og at han samtidig, efter deres vurdering, foretog egenbehandling gennem engagement i egne projekter. Dette betød at [klageren] valgte at stoppe de aktiviteter/egenbehandling han var i gang med sideløbende, hvilket ledte til en forværring af [klagerens] tilstand. [Klageren] er stadig i færd med at køre sag med forsikringsselskabet i forbindelse med denne beslutning, samt omkring stabilitet i forhold til udbetalingerne månedligt der har været meget ustabile. Dette fortæller [klageren] forårsager ham meget frustration, irritation og vrede. [Klageren] fortæller selv at dette forårsager hans mangel på energi og overskud, da han ikke kan regne med noget finansielt. [Klageren] fortæller som eksempel at selskabet tilbageholdte hans udbetaling i 3 måneder i 2018, da de krævede nogle papirer som det viste sig at de allerede havde liggende.

Psykologisk/psykiatrisk behandling, nuværende/tidligere

[Klageren] deltog i psykologbehandling i slutningen af 2016 og første halvår af 2017, i forbindelse med trafikulykken. [Klageren] udtrykker at forløbet gik godt til at starte med, men at han forværredes efter forsikringsselskabet melder ud at de tilbageholder hans arbejdsfortjeneste. Ved afslutningen af forløbet vurderes [klageren] af psykologen til at have det værre end da han startede. [Klageren] havde 8 samtaler med psykolog sammenlagt. [Klageren] har haft en specialpsykiatrisk lægeerklæring. Denne erklæring følte [klageren] ikke sagde særlig meget, ud over at erklære at [klageren] ikke har PTSD, men i stedet en belastningsreaktion.

Aktuelle funktionsniveau

[Klageren] udtaler at han har det svingende. Nogle dage føler han ikke de store problemer med at fungere i en dagligdag med arbejdsprøvning og fritid, men andre dage kan han ikke overskue andet end at gå direkte i seng efter han kommer hjem. [Klageren] udtrykker at det har meget at gøre med om han har haft noget at gøre med sin finansielle situation (advokaten eller forsikringsselskabet), eller hvis hans venner har forsøgt at være velmenende omkring at hjælpe ham med hans sygeforløb gennem aktiviteter eller udspørge om hvordan han håndterer sin situation.

[Klageren] udtrykker at han har meget svært ved at håndtere når han er i sociale situationer og 'ikke kan få tingene til at hænge sammen'. Dette inkluderer afvigelser af selv bagatellignende karakter. Han giver selv eksemplerne at han kan reagere meget stærkt hvis folk kalder en 7/11 for en købmand, eller hvis folk siger en retning men peger en anden. [Klageren] fortæller at han kan finde på at råbe ad den person der begik fejltagelsen, og generelt blive verbalt aggressiv. Bagefter oplever [klageren] dårlig samvittighed, og skammer sig over at han kom til at miste besindelsen.

...

[Klageren] udtrykker at han har givet afkald på mange fritidsinteresser og meningsgivende aktiviteter grundet hans lave funktionsniveau, og fordi han føler at hans overskud er kapret af hans bekymringer omkring sin finansielle situation.

[Klagerens] søvnforløb er svingende og er som regel bestemt af hvad han har foretaget sig dagen i forvejen, og bliver som regel forværret hvis han har skullet overveje eller tage beslutning omkring sin finansielle situation. Tilbagevendende tanker omkring fremtiden og økonomien spiller også ind i denne problematik, fortæller [klageren]. [Klageren] beskriver sin døgnrytme som forholdsvis fast, og at han omstiller sig godt til eventuelle ændringer i den fra arbejdets side.

Strategier

[Klageren] fortæller at han ofte føler sig energiforladt og tom efter han har været i en ubehagelig eller udfordrende situation. Dette er især gældende over for forsikringsselskabet, advokaten eller andre tilknyttede i sagen. [Klageren] føler at han bliver meget afvisende over for alt og alle når han føler sig presset. Han får at vide at han *'næsten bogstaveligt bider hovedet af folk'* når de irriterer ham.

Symptomklager

- Mangel på energi og overskud
- Kort lunte i forhold til temperament og udbrud.
- Kan føle sig fysisk aggressiv.

...

Det vurderes at [klageren] på nuværende tidspunkt oplever visse psykologiske barrierer i forhold til hans psykiske funktionsniveau. Dette inkluderer manglende energi, manglende overbevisning om at han selv kan forbedre sin nuværende situation, samt udadrettet reaktionsmønster der kan få ham til at virke aggressiv. Han virker til at lide af en mangel på motivation til aktivt at søge i hans almene livsførsel, så længe hans sag kører hos forsikringsselskabet, og at hans økonomiske situation derfor er ustabil. Disse bekymringer om den økonomiske situation virker til at udgøre en signifikant belastning der bidrager til hans nuværende barrierer. [Klageren] beskriver at hans resourcer overordnet bliver komplet opslugt af at håndtere denne situation, hvilket efterlader ham uden overskud eller motivation til at overskue sin dagligdag. Det må anses for sandsynligt at dette funktionsniveau vil fortsætte med at være gældende så længe [klageren] ligger i konflikt med forsikringsselskabet, og hans økonomiske fremtid derfor er usikker og ustabil. Det kan forventes af [klageren] vil føle forbedret funktionsniveau når enten sagen bliver afsluttet til hans fordel og/eller når han ikke længere er økonomisk afhængig af forsikringens udbetalinger."

Af vejledende udtalelse af 27/11 2019 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"Vurdering af varigt mén

Det varige mén er 5 procent

Vores lægekonsulent med speciale i psykiatri har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Grundlaget for vores vurdering:

- [Klageren] påkørte den 25. juli 2016 som fører af bil to [personer] på scooter, da scooteren kørte ud foran bilen.
- Første lægelige kontakt var den 1. august 2016 på psykiatrisk skadestue. Af journalnotatet fremgår, at [klageren] siden påkørslen en uge tidligere havde været psykisk påvirket i form af

skyldfølelse, søvnproblemer og flashbacks. Det blev vurderet, at der var tegn på belastningsreaktion med mulighed for posttraumatisk stress.

- [Klageren] var dagen efter ved egen læge. Der er i journalnotat angivet klager over forstyrret nattesøvn og egen læge vurderede der var grundlag for kortvarig tildeling af sovepiller.

Ved vurderingen af det varige men har vi lagt vægt på, at [klageren] aktuelt klager over psykiske gener.

Vi har lagt vægt på at hændelsen i form af påkørsel af to [personer] på scooter er egnet til at medføre varige psykiske gener.

Vi har fastsat det varige men med udgangspunkt i psykiatrisk speciallægeerklæring fra april 2018.

Der er heri angivet, at [klageren] ikke har forudbestående psykiske gener.

Der er angivet udvikling af psykiske gener efter påkørslen med symptomer i overensstemmelse med uspecificeret belastningsreaktion. Symptomerne består i kognitive forstyrrelser, søvnforstyrrelser, angst og stemningssvingninger.

Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt J.2.1 vurderes lettere uspecificeret belastningsreaktion til 5 procent.

Vi vurderer at omfanget og karakteren af de aktuelle gener svarer til ovenstående tabelpunkt og kan fastsættes til skønsmæssigt 5 procent.

Vi vurderer derfor, at ulykken den 25. juli 2016 har medført et varigt men på 5 procent.

Vi er opmærksomme på, at [klageren] også klager over gener svarende til den ene fod.

Vi mener imidlertid ikke at disse gener kan tilskrives den anmeldte ulykke.

Vi har lagt vægt på, at der ikke er beskrevet traume mod foden, og der ikke er angivet klager eller objektive fund svarende til foden i tidsnær sammenhæng med ulykken.

Der er derimod i journalnotat af 8. juni 2016 angivet kraftig forstuvning af fod en måned tidligere.

På baggrund af ovenstående finder vi det ikke sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem generne i fod og den anmeldte ulykke.

Vi har derfor ikke fastsat en selvstændig méngrad for disse gener."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"5 Forsikringen dækker

5.1 Følger af ulykkestilfælde

5.1.1 Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

...

6. Forsikringen dækker ikke:

...

6.6.1 Psykiske lidelser efter hændelser, hvor forsikrede ikke selv har været direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade."

Nævnet udtaler:

Klageren påkørte den 25/7 2016 i sin bil to personer på scooter, der ikke overholdt deres vigepligt, og som kom alvorligt til skade. Han fik efterfølgende diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion. Han ønsker godtgørelse for varigt mén. Han har anført, at trafikuheldet var egnet til at medføre alvorlig personskade for alle involverede parter. Det forhold, at klagerens ressourcer opsluges af forsikringssagen, er alene udtryk for, at klageren – som følge af trafikulykken og de deraf følgende psykiske gener – har meget begrænsede ressourcer. Der skal foreligge et sikkert grundlag for at tilsidesætte en vurdering fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Af klagerens funktionsattesten fremgår det, at der ikke inden for de seneste 10 år er beskrevet psykiske lidelser.

Selskabet har afvist at udbetale godtgørelse for varigt mén, idet klageren ikke har været i livsfare eller i fare for at pådrage sig alvorlig personskade ved uheldet. Det er ikke relevant, om personerne på scooteren var i livsfare eller i fare for at pådrage sig alvorlig personskade. Selskabet har anført, at der ikke er direkte årsagssammenhæng mellem uheldet og klagerens gener. Sagen mod modpartens forsikringsselskab er den udløsende faktor for klagerens manglende motivation, energi og overskud, samt en del af klagerens kognitive gener.

Af notat fra skadestue af 1/8 2016 fremgår det, at klageren "frembyder symptomer på en belastningsreaktion, hvor han har nogle symptomer i form af flashbacks, koncentrationsbesvær samt svært ved nogen gange at tage sig sammen til ting og kan sidde i 2 timer og overveje, om han skal tage sin telefon med eller ej. Pt. fremstår som et menneske, der har været udsat for en svær stressreaktion, muligvis posttraumatisk stress, da han har symptomer som flashbacks".

Ankenævnet for Forsikring

18.

96490

Af lægenotat af 2/8 2016 fremgår det, at "Posttraumatisk belastningsreaktion ... Har nu ikke sluppet ordentlig af i hovedet siden - kan ikke sove - ser hele tiden billedet for sig. Der er indikation for kortvarig tildeling af sovepiller - 10 stk. - tillige henvises til psykolog".

Af lægenotat af 30/10 2016 fremgår det, at "Møder i akuttiden mhp fornyelse af sovepiller ... Fortsat søvnproblemer i perioder. Der er bedring. Ikke haft psykologforløb. Er presset af ledighed, kommune, forsikring mm".

Af lægenotat af 16/2 2017 fremgår det, at "Fortsat probl med overblik og koncentration. Laver aktuelt småting på Søvnproblemer, særligt efter samtaler om ulykken. Aktuelt ikke sovet i 4 døgn. Ønsker ny recept på sovepiller".

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 17/4 2018 fremgår det, at klageren ved trafikulykken ikke selv kom "noget fysisk til. Han var i timerne efter påkørslen rystet og havde svært ved at samle sig. ... Om sin tilstand som den har udviklet sig i de forløbne 21 måneder udtaler [klageren], at han ikke længere har flash backs og at disse forsvandt inden for den første måned efter påkørslen. ... De senere måneder har han på ny sovet meget dårligt, hvilket han tilskriver det pres han føler i forbindelse med den aktuelle sag ... I forlængelse af og kausalt relateret til et trafikuheld i juli måned 2016 ... udviklede han en række af de symptomer, der kendes fra den posttraumatiske belastningsreaktion. Det kan diskuteres om han opfylder alle nødvendige diagnostiske kriterier for at kvalificere til denne diagnose. Således vil man næppe betegne hændelsen – dens alvorlighed til trods – for en 'exceptionel svær belastning af katastrofekarakter' som vil medføre kraftig påvirkning hos praktisk talt enhver. Han synes efterfølgende heller ikke at have haft 'undgåelsesadfærd overfor alt, der minder om traumet'. ... [Klageren] har over tid og i forlængelse af skadehændelsen i juli måned 2016 gennemgået en hvis personlighedsændring som det undertiden ses hos personer, der tidligere har været udsat for svære belastninger. Han opfylder imidlertid ikke på nuværende tidspunkt de diagnostiske kriterier for den tilsvarende ICD 10 diagnose ... Diagnose: ... Reactio e traumate gravi, alias (Anden belastningsreaktion)".

Af udvidet erhvervpsykologisk afklaring af 10/8 2018 fremgår det, at klageren efter ulykken i juli 2016 "oplevede PTSD-lignende symptomer og mentale gener, der er aftaget til en vis grad. [Klageren] oplever stadig en mangel på overskud, energi og evne til at overskue at varetage basale nødvendigheder i sit liv (spisning, handlen ind, oprydning mm... . [Klageren] er stadig i færd med at køre sag med forsikringsselskabet i forbindelse med denne beslutning, samt omkring stabilitet i forhold til udbetalingerne månedligt der har været meget ustabile. Dette fortæller [klageren] forårsager ham meget frustration, irritation og vrede. [Klageren] fortæller selv at dette forårsager hans mangel på energi og overskud, da han ikke kan regne med noget finansielt ... [Klageren] udtrykker at det har meget at gøre med om han har haft noget at gøre med sin finansielle situation (advokaten eller forsikringsselskabet) ... Det vurderes at [klageren] på nuværende tidspunkt oplever visse psykologiske barrierer i forhold til hans psykiske funktionsniveau. Dette inkluderer manglende energi, manglende overbevisning om at han selv kan forbedre sin nuværende situation, samt udadrettet reaktionsmønster der kan få ham til at virke aggressiv. Han virker til at lide af en mangel på motivation til aktivt at søge i hans almene livsførsel, så længe hans sag kører hos forsikringsselskabet, og at hans økonomiske situation derfor er ustabil. Disse bekymringer om den økonomiske situation virker til at udgøre en signifikant belastning der bidrager til hans nuværende barrierer. ... Det må anses for sandsynligt at dette funktionsniveau vil fortsætte med at være gældende så længe [klageren] ligger i konflikt med forsikringsselskabet, og hans økonomiske fremtid derfor er usikker og ustabil".

Af vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 27/11 2019 fremgår det, at "hændelsen i form af påkørsel af to [personer] på scooter er egnet til at medføre varige psykiske gener. Vi har fastsat det varige men med udgangspunkt i psykiatrisk speciallægeerklæring fra april 2018. Der er heri angivet, at [klageren] ikke har forudbestående psykiske gener. Der er angivet udvikling af psykiske gener efter påkørslen med symptomer i overensstemmelse med uspecificeret belastningsreaktion. Symptomerne består i kognitive forstyrrelser, søvnforstyrrelser, angst og stemningssvingninger ... Vi vurderer derfor, at ulykken den 25. juli 2016 har medført et varigt mén på 5 procent".

Selskabet har oplyst, at det fremgår af politirapporten, at klageren kørte "ca. 60 km/t., da en knallert, som kom fra ... – trods ubetinget vigepligt – var kørt direkte ud foran ham og han påkørte knallerten. Klager forklarede til politiet, at han havde observeret knallerten, da den kom kørende og troede på grund af den lave fart at den ville standse, men da klager indså at den ikke standsede bremsede han 'alt hvad han kunne' og forsøgte at styre udenom".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 5.1. og 5.1.1. fremgår det, at forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde, der forstås som en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Af punkt 6.6.1. fremgår det, at forsikringen ikke dækker psykiske lidelser efter hændelser, hvor forsikrede ikke selv har været direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade.

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er klageren, der skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav.

Nævnet bemærker, at personskade også dækker over psykisk skade, jf. nævnets kendelse 91420 og højesteretsdom U 2012.524 H.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at han ved ulykken var direkte udsat for livsfare eller fare for alvorlig personskade, herunder psykisk skade. Undtagelsesbestemmelsen i forsikringsbestemmelsernes punkt 6.6.1 finder derfor anvendelse. På den baggrund kan nævnet ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren stødte sammen med en scooter, der kørte med lav fart. Risikoen for, at klageren i sin bil ville komme alvorligt til skade som følge af et sådant sammenstød må anses for begrænset. Af den psykiatriske speciallægeerklæring fremgår det, at man næppe vil "betegne hændelsen – dens alvorlighed til trods – for en 'exceptionel svær belastning af katastrofekarakter' som vil medføre kraftig påvirkning hos praktisk talt enhver".

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens belastningsreaktion ses at være bedre efter, at ulykken kom noget på afstand – jf. lægenotat af 30/10 2016 og den psykiatrisk speciallægeerklæring – og at klagerens nuværende psykiske gener i det væsentlige kan henføres til andre forhold end selve ulykken, hvor klageren påkørte scooteren. Den psykiatriske speciallægeerklæring og den erhvervspsykologiske afklaring angiver en række andre forhold, der har haft væsentlig indflydelse på klagers psykiske gener. Eksempelvis er klagerens økonomiske situation og sagen med modpartens forsikringsselskab ifølge den psykiatriske speciallægeerklæring og den udvidede erhvervspsykologiske afklaring væsentlige årsager til klagerens manglende motivation, energi og overskud.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder at hensigten bag forsikringsbestemmelsens punkt 6.6.1. må være at undtage vidner fra dækning, at trafikuheldet var egnet til at medføre alvorlig personskade for alle involverede parter, at personerne på scooteren kom alvorligt til skade, herunder at den ene blev slået bevidstløs og fløjet til hospitalet i helikopter – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand